

Podatki. Sprzedaż udziałów w spółce z o.o.

Jakie obciążenie, kiedy rozliczenie

Sprzedaż udziałów w spółce z o.o. obciążona jest **19-proc. liniowym podatkiem dochodowym** oraz **1-proc. podatkiem od czynności cywilnoprawnych**. Nadal wolne od podatku dochodowego są zyski ze sprzedaży akcji kupionych przed 1 stycznia 2004 r. na giełdzie, na podstawie publicznej oferty i w regulowanym obrocie pozagiełdowym, a także z realizacji uzyskanych przed tą datą praw wynikających z papierów wartościowych.

Oto konkretna sytuacja. Czytelnik odziedziczył po ojcu udziały w spółce z o.o. Uzyskał już postanowienie sądu stwierdzające nabycie spadku i zapłacił podatek spadkowy, m.in. od wartości tych udziałów. Teraz zamierza je sprzedać pozostałym wspólnikom spółki. Pyta, jakie będą się z tym wiązały obciążenia na rzecz fiskusa.

Według stawki liniowej 19 proc.

Sprzedaż tę obciąża przede wszystkim podatek dochodowy. Płaci się go od dochodu uzyskanego z takiej transakcji. Dochód ten od 2004 r. opodatkowany jest podatkiem ryczałtowym według liniowej stawki 19 proc. Oznacza to m.in., że nie łączy się go z innymi dochodami. Nie ma więc wpływu na progresję podatkową. Do końca 2003 r. płacono się od dochodów ze sprzedaży udziałów i akcji w spółkach poza giełdą, poza ofertą publiczną i poza regulowanym obrotem pozagiełdowym podatek obliczany na zasadach ogólnych. W rezultacie faktyczne obciążenie zależało od poziomu ewentualnych innych dochodów uzyskanych przez sprzedającego.

W sytuacji, o którą tu chodzi, dochodem tym jest różnica między przychodem a kosztami jego uzyskania. Przychodem są kwoty należne. **Podatek będzie się płacić także, gdy nabywca nie uiścił należności, choć powinien.**

Sposób ustalania tych kosztów został dość szczegółowo unormowany w zależności od sposobu nabycia akcji czy udziałów (art. 30b ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych - updf).

Co z kosztami uzyskania

W wypadku udziałów w spółce z o.o. (także akcyjnej) uzyskanych w drodze spadku lub darowizny nie ma kosztów uzyskania. Podstawą, od której wylicza się podatek, jest w związku z tym co do zasady **cała kwota uzyskana ze sprzedaży, pomniejszona o ewentualne koszty sprzedaży, a także o zapłacony od ich wartości podatek od spadków i darowizn** (art. 21 ust. 1 pkt 105 updf). Przychód bowiem ze sprzedaży udziałów i akcji uzyskanych w drodze spadku lub darowizny został w ww. przepisie zwolniony z podatku dochodowego w części równej zapłaconemu w związku z ich nabyciem podatkowi spadkowemu lub podatkowi od darowizny. Ma to być sposób na uniknięcie dwukrotnego opodatkowania tego samego przychodu.

Inaczej niż w latach poprzednich uzyskanie dochodu ze sprzedaży akcji czy udziałów nabytych poza giełdą i poza obrotem regulowanym nie wymaga płacenia zaliczek na podatek dochodowy, bez względu na wysokość uzyskanych dochodów. **Podatnik rozliczy się z nich dopiero po zakończeniu roku podatkowego, składając obejmujące te dochody zeznanie roczne.** Uzyskujący jednocześnie dochody opodatkowane na zasadach ogólnych, np. z pracy i z umów zlecenia poza macierzystym zakładem pracy, będą w terminie do 30 kwietnia składać dwa zeznania podatkowe.

Nadal na ogólnych zasadach, tj. na podstawie skali podatkowej, obciążone są podatkiem od dochodów osobistych wpływy ze sprzedaży udziałów w spółkach niemających osobowości prawnej, tj. cywilnych, jawnych, komandytowych, partnerskich.

Od czynności cywilnoprawnych 1 proc.

I jeszcze o jednym obciążeniu. Transakcja sprzedaży udziałów objęta jest **podatkiem od czynności cywilnoprawnych**. Wynosi on 1 proc. wartości rynkowej udziału (art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych; Dz. U. nr 86, poz. 959 ze zm.). Obowiązek wniesienia tej daniny obciąża solidarnie obie strony transakcji - kupującego i sprzedającego. Oznacza to, że w razie jej

niezapłacenia urząd skarbowy może domagać się jej według swego wyboru od któregoś z nich albo obojga, a uregulowanie opłaty przez jednego zwalnia z tego obowiązku także drugiego uczestnika transakcji.

Oczywiście to, który z nich uiszczy ten podatek, jest kwestią umowy między sprzedającym a kupującym. Opisane zasady obowiązują, gdy podatek nie został zapłacony. Należy zaś uiszczyć go w terminie czternastu dni od dnia powstania obowiązku jego zapłaty, czyli od dnia zawarcia umowy sprzedaży. Wpłaca się go bezpośrednio w kasie urzędu skarbowego albo na jego rachunek bankowy.

Z daniny tej podatnicy rozliczają się na deklaracji podatkowej PCC, która musi być złożona w urzędzie skarbowym w tym samym terminie. Jeśli jednak umowa sprzedaży udziałów (akcji) byłaby zawarta w formie aktu notarialnego, w rozliczeniach tych wyręcza strony notariusz. On oblicza podatek od czynności cywilnoprawnych, inkasuje go i wpłaca do urzędu skarbowego. Jeśli kupujący i nabywca zdecydują się na przeprowadzenie transakcji w formie aktu notarialnego, trzeba będzie wyłożyć także na wynagrodzenie notariusza. Stanowi ono procent lub ułamek procentu od wartości przedmiotu transakcji, tj. wartości udziałów.

Podatek od czynności cywilnoprawnych (1 proc.) oblicza się od całej wartości sprzedanych udziałów (a nie od dochodu), i to wartości rynkowej. Inna zatem jest podstawa wymiaru podatku dochodowego od sprzedaży udziałów (akcji), a inna podatku od czynności cywilnoprawnych. W pierwszym wypadku jest nią dochód, w drugim - wartość rynkowa sprzedawanych walorów. **Gdyby więc udziały czy akcje zostały sprzedane za cenę odbiegającą in minus od wartości rynkowej, urząd skarbowy może ten podatek podwyższyć.**

Izabela Lewandowska
Dziennik Rzeczpospolita